

İstatistiklerle Yaşlılar, 2018

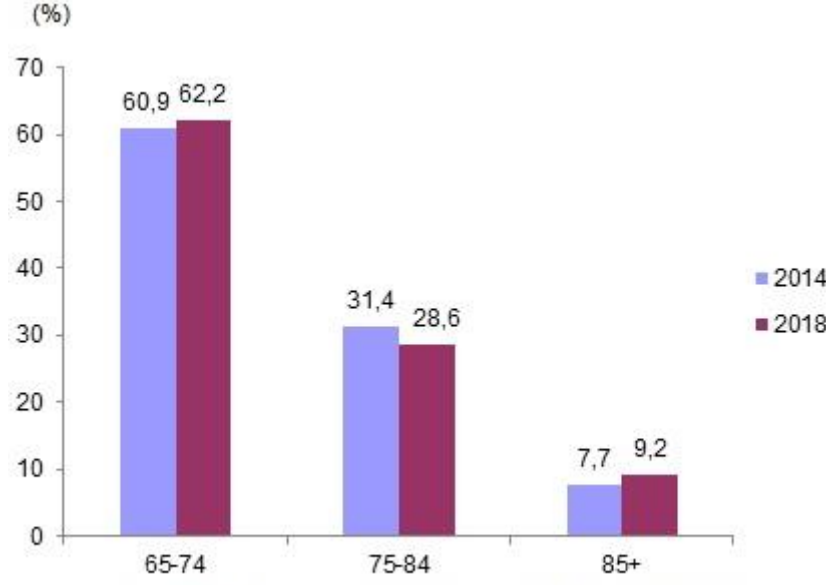
Yaşlı nüfus son beş yılda %16 arttı

Yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus, 2014 yılında 6 milyon 192 bin 962 kişi iken son beş yılda %16 artarak 2018 yılında 7 milyon 186 bin 204 kişi oldu. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2014 yılında %8 iken, 2018 yılında %8,8'e yükseldi. Yaşlı nüfusun 2018 yılında %44,1'ini erkek nüfus, %55,9'unu kadın nüfus oluşturdu.

Nüfus projeksiyonlarına göre, yaşlı nüfus oranınının 2023 yılında %10,2, 2030 yılında %12,9, 2040 yılında %16,3, 2060 yılında %22,6 ve 2080 yılında %25,6 olacağı öngörüldü.

Yaşlı nüfus yaş grubuna göre incelendiğinde, 2014 yılında yaşlı nüfusun %60,9'u 65-74 yaş grubunda, %31,4'ü 75-84 yaş grubunda ve %7,7'si 85 ve daha yukarı yaş grubunda iken, 2018 yılında %62,2'si 65-74 yaş grubunda, %28,6'sı 75-84 yaş grubunda ve %9,2'si 85 ve daha yukarı yaş grubunda yer aldığı görüldü.

Yaş grubuna göre yaşlı nüfus oranı, 2014, 2018

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2014, 2018

Dünya nüfusunun 2018 yılında %9,1'ini yaşlı nüfus oluşturdu. En yüksek yaşlı nüfus oranına sahip ilk üç ülke sırasıyla %33,2 ile Monako, %28,4 ile Japonya ve %22,4 ile Almanya oldu. Türkiye bu sıralamada 167 ülke arasında 66. sırada yer aldı.

Türkiye nüfusunun ortanca yaşı yükseldi

Nüfusun yaşlanması ile ilgili bilgi veren göstergelerden biri olan ortanca yaş, 2014 yılında 30,7 iken 2018 yılında 32 oldu. Ortanca yaş 2018 yılında erkeklerde 31,4, kadınlarda 32,7 olarak gerçekleşti.

Nüfus projeksiyonlarına göre, ortanca yaşın 2023 yılında 33,5, 2030 yılında 35,6, 2040 yılında 38,5, 2060 yılında 42,3 ve 2080 yılında 45 olacağı öngörüldü.

Bir birey 65 yaşına ulaştığında yaşaması beklenen ömür ortalama 17,7 yıl oldu

Hayat Tabloları, 2015-2017 sonuçlarına göre, doğuştan beklenen yaşam süresi Türkiye geneli için 78 yıl, erkekler için 75,3 yıl ve kadınlar için 80,8 yıl oldu. Genel olarak kadınlar erkeklerden daha uzun süre yaşamakta olup, doğuştan beklenen yaşam süresi farkı 5,5 yıl oldu.

Ülkemizde 65 yaşına ulaşan bir kişinin kalan yaşam süresi ortalama 17,7 yıl oldu. Erkekler için bu sürenin 16 yıl, kadınlar için 19,2 yıl olduğu gözlemlendi. Diğer bir ifade ile 65 yaşına ulaşan kadınların

erkeklerden ortalama 3,2 yıl daha fazla yaşayacağı tahmin edildi. Beklenen yaşam süresi 75 yaşında 10,7 yıl iken 85 yaşında 5,9 yıl oldu.

Yaş ve cinsiyete göre beklenen yaşam süresi, 2015-2017

Yaş	Toplam	Erkek	Kadın
0	78,0	75,3	80,8
65	17,7	16,0	19,2
70	14,0	12,6	15,2
75	10,7	9,6	11,6
80	8,0	7,1	8,6
85	5,9	5,1	6,3

Kaynak: TÜİK, Hayat Tabloları, 2015-2017

Yaşlı bağımlılık oranı 2018 yılında %12,9 oldu

Çalışma çağındaki yüz kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden yaşlı bağımlılık oranı, 2014 yılında %11,8 iken bu oran 2018 yılında %12,9'a yükseldi.

Nüfus projeksiyonlarına göre, yaşlı bağımlılık oranının 2023 yılında %15,2, 2030 yılında %19,6, 2040 yılında %25,3, 2060 yılında %37,5 ve 2080 yılında %43,6 olacağı öngörüldü.

Yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu il Sinop oldu

Yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu il, 2018 yılında %18,3 ile Sinop oldu. Bu ili %17,1 ile Kastamonu, %15,7 ile Artvin izledi. Yaşlı nüfus oranının en düşük olduğu iller ise %3,2 ile Şırnak ve Hakkari oldu. Bu illeri %3,8 ile Van ve Şanlıurfa izledi.

Türkiye'de 100 yaş ve üzerinde 5 bin 202 yaşlı olduğu görüldü

Yaşlı nüfusun %0,1'ini oluşturan 100 yaş ve üzerindeki yaşlı kişi sayısı, 2018 yılında 5 bin 202 oldu. Türkiye'de 100 yaşın üzerinde en fazla yaşlıya sahip ilk üç il sırasıyla 701 kişi ile İstanbul, 272 kişi ile Giresun ve 263 kişi ile Ankara iken en az yaşlıya sahip iller ise sırasıyla 4 kişi ile Ardahan ve Bayburt, 6 kişi ile Bartın ve 7 kişi ile Edirne oldu.

Eğitilmiş yaşlı nüfus oranı arttı

Okuma yazma bilmeyen yaşlı nüfus oranı, 2013 yılında %23,9 iken 2017 yılında %19,6'ya düştü. Okuma yazma bilmeyen yaşlı kadınların oranının, 2017 yılında yaşlı erkeklerin oranından 4,3 kat fazla olduğu görüldü. Okuma yazma bilmeyen yaşlı kadınların oranı %29,6 iken yaşlı erkeklerin oranı %6,8 oldu.

Eğitim durumuna göre yaşlı nüfus incelendiğinde, 2013 yılında yaşlı nüfusun %41,2'si ilköğretim mezunu, %4,6'sı ortaokul veya dengi okul/ilköğretim mezunu, %4,9'u lise veya dengi okul mezunu, %4,7'si yükseköğretim mezunu iken 2017 yılında ilköğretim mezunu olanların oranı %44,5'e, ortaokul veya dengi okul/ilköğretim mezunu olanların oranı %6'ya, lise veya dengi okul mezunu olanların oranı %6,3'e, yükseköğretim mezunu olanların oranı ise %6,2'ye yükseldi.

Yaşlı nüfusun eğitim durumu cinsiyete göre incelendiğinde, cinsiyetler arasında önemli farklılıklar olduğu gözlemlendi. Bitirilen tüm eğitim düzeylerinde yaşlı erkek nüfus oranının yaşlı kadın nüfus oranından daha yüksek olduğu görüldü.

Eşi ölmüş yaşlı erkeklerin oranı %12,2 iken yaşlı kadınların oranı %49,2 oldu

Yaşlı nüfus yasal medeni duruma göre incelendiğinde, cinsiyetler arasında önemli farklılıklar olduğu görüldü. Yaşlı erkek nüfusun 2018 yılında %1,2'sinin hiç evlenmemiş, %83,5'inin resmi nikahla evli, %3,1'inin boşanmış, %12,2'sinin eşi ölmüş olduğu görülürken yaşlı kadın nüfusun %2,5'inin hiç evlenmemiş, %44,8'inin resmi nikahla evli, %3,5'inin boşanmış, %49,2'sinin ise eşi ölmüş olduğu görüldü.

Yaşlı nüfusun yoksulluk oranı %15,5 oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %60'ına göre hesaplanan yoksulluk oranı, 2013 yılında Türkiye geneli için %22,4 iken 2017 yılında %20,1 oldu. Bu oran, yaşlı nüfus için 2013 yılında %17,9 iken 2017 yılında %15,5 oldu.

Yaşlı nüfusun yoksulluğu cinsiyete göre incelendiğinde, yoksul yaşlı erkek nüfus oranı 2013 yılında %17,4 iken 2017 yılında %13,5 oldu. Yoksul yaşlı kadın nüfus oranı ise 2013 yılında %18,2 iken 2017 yılında %17 oldu.

Yaşlı nüfusun işgücüne katılma oranı %12,2 oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre, 2017 yılında 15-64 yaş grubunda işgücüne katılma oranı %52,8 iken yaşlı nüfusun işgücüne katılma oranı %12,2 olarak gerçekleşti. Yaşlı erkek nüfusta bu oran %20,6 iken yaşlı kadın nüfusta %5,6 oldu. Yaşlı nüfustaki işsizlik oranının ise %2,2 olduğu görüldü.

Çalışan yaşlı nüfusun %68,7'si tarım sektöründe yer aldı

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre, istihdam edilen yaşlı nüfusun sektörel dağılımı incelendiğinde, 2017 yılında yaşlı nüfusun %68,7'sinin tarım sektöründe, %24,2'sinin ise hizmetler sektöründe yer aldığı görüldü.

Yaşlılar en fazla dolaşım sistemi hastalıklarından hayatını kaybetti

Ölüm nedeni istatistiklerine göre, 2017 yılında ölen yaşlıların %45,1'i dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetti. Bu hastalığı ikinci sırada %16,2 ile iyi huylu ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %14,2 ile solunum sistemi hastalıkları takip etti.

Ölüm nedenleri cinsiyete göre incelendiğinde, cinsiyetler arası en önemli farkın iyi huylu ve kötü huylu tümörlerde olduğu görüldü. İyi ve kötü huylu tümörler nedeniyle hayatını kaybeden yaşlı erkeklerin oranı yaşlı kadınların oranının yaklaşık iki katı oldu. İyi ve kötü huylu tümörler nedeniyle hayatını kaybeden yaşlı erkeklerin oranı %21,2 iken yaşlı kadınların oranı %11,3 oldu.

Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı arttı

Ölüm nedeni istatistiklerine göre, Alzheimer hastalığından hayatını kaybeden yaşlıların sayısı, 2013 yılında 8 bin 797 iken 2017 yılında 13 bin 601'e yükseldi. Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı 2013 yılında %3,6 iken bu oran 2017 yılında %4,6'ya yükseldi.

Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı cinsiyete göre incelendiğinde, her iki cinsiyette de artış olduğu görüldü. Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı 2013 yılında erkeklerde %2,9, kadınlarda %4,2 iken bu oranlar 2017 yılında erkeklerde %3,6'ya, kadınlarda ise %5,6'ya yükseldi.

Mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı düştü

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre, mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı 2017 yılında %66,1 iken bu oran 2018 yılında %61,2'ye düştü. Genel mutluluk düzeyi cinsiyete göre incelendiğinde, 2018 yılında yaşlı erkeklerin %60,1'i, yaşlı kadınların ise %62,1'i mutlu olduğunu beyan etti.

Yaşlı bireylerin mutluluk kaynağı %71 ile aileleri oldu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre, yaşlı bireylerin 2018 yılında en önemli mutluluk kaynağı %71 ile aileleri oldu. İkinci sırada gelen mutluluk kaynağı ise %14,4 ile çocukları oldu.

İnternet kullanan yaşlı bireylerin oranı 3,4 kat arttı

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre, İnternet kullanan 65-74 yaş grubundaki yaşlı bireylerin oranı 2014 yılı Nisan ayında %5 iken bu oran 2018 yılının aynı ayında %17'ye yükseldi. İnternet kullanan yaşlı bireyler cinsiyete göre incelendiğinde, erkeklerin kadınlardan daha fazla İnternet kullandığı görüldü. İnternet kullanan yaşlı erkeklerin oranı 2018 yılında %23 iken yaşlı kadınların oranı %11,9 oldu.

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mart 2020'dir.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen haber bülteni yayımlamaya başlamıştır. "Yaşlılara Saygı Haftası" erevesinde yaşlı nüfusa özel olarak çıkarılan bu haber bülteninde, yaşlı nüfusun demografik yapısı ile eğitim, medeni durum, sağlık, yoksulluk, işgücü durumu ve yaşam memnuniyeti gibi sosyo-ekonomik özelliklerine yer verilmiştir.